

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

สืบเนื่องจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยกำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ จึงมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติดังกล่าว โดยมีการปรับปรุงวิธีการได้มาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ปรับปรุงสถานะของหน่วยงานให้มีความเป็นอิสระมากขึ้น คือ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และกำหนดให้ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต้องเป็นข้าราชการพลเรือน มีการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจนเพื่อความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซง สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานในหลายส่วน เช่น การรับเรื่องไว้พิจารณา มีการกำหนดระยะเวลาพิจารณาหรือไม่รับเรื่องที่กำลังหาเอาไว้อย่างชัดเจน โดยต้องพิจารณาสั่งให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันที่ได้รับการกล่าวหา ปรับปรุงกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยกำหนดให้เลขาธิการและพนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้ และยังเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. สามารถฟ้องคดีได้เอง กรณีที่อัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้องหรืออัยการยังไม่มีคำสั่งถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่รับสำนวนไต่สวนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ก็เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในขั้นตอนการทำงาน อันจะส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีประสิทธิภาพบรรลุผลและเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนโดยส่วนรวมต่อไป

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๑ ครั้ง คือพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้ง ๒ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๑ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายสำคัญและเร่งด่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ยังไม่มีส่วนราชการในส่วนของฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยตรง ทำให้รัฐบาลไม่สามารถกำกับดูแลและผลักดันเพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่มีอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมาก สมควรที่จะมีส่วนราชการในฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบในการดำเนินการด้านนโยบายดังกล่าว และเป็นศูนย์กลางประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในฝ่ายบริหารสามารถดำเนินการในลักษณะบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามความหมายของคำว่า “ทุจริตในภาครัฐ” “ทุจริตต่อหน้าที่” “ประพฤติมิชอบ” “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “ผู้กล่าวหา” “ผู้ถูกกล่าวหา” “ไต่สวนข้อเท็จจริง” “กรรมการ” “พนักงาน ป.ป.ท.” “เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท.” “สำนักงาน” “เลขาธิการ” “รองเลขาธิการ” (มาตรา ๓)

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๕ – มาตรา ๒๒)

๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ท.” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ เป็นกรรมการ และมีเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่งตั้งข้าราชการในสำนักจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ กำหนดให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

๒.๓ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) เสนอนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ต่อคณะรัฐมนตรี

๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๓) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔) ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๕) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็นส่งพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๖) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบด้วย

๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย
 ๘) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการอื่นใดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

๓. หมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง (มาตรา ๒๓ – มาตรา ๕๐)

๓.๑ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

๑) เมื่อได้รับการกล่าวหาตามมาตรา ๒๔

๒) เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ

๓) เมื่อได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๓๐

๔) เมื่อได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

๓.๒ กำหนดให้ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ ถ้อยคำประกอบการชี้แจง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

๓.๓ เมื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

๔. หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๕๑ – มาตรา ๕๘)

๔.๑ กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการ มีฐานะเป็นกรมในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยมีเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มีหน้าที่ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน โดยมีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ ในส่วนของการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้เลขาธิการปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมตลอดทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต

๕) จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย

๕. หมวด ๔ เบ็ดเตล็ด (มาตรา ๕๙ – มาตรา ๖๑)

๕.๑ กำหนดให้สำนักงานจัดทำบัญชีเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับไว้พิจารณา และผลการดำเนินการ เพื่อส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทราบ เพื่อเป็นการประสานงานตามระยะเวลาวิธีการ และรายการที่ตกลงร่วมกัน

๕.๒ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงาน ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยให้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย เว้นแต่อำนาจในการจับและคุมขัง ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ

๕.๓ กำหนดให้ค่าใช้จ่ายในเรื่องดังต่อไปนี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๑) การไต่สวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน

๒) การมาช่วยปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๘ (๔)

๓) การดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้

๖. หมวด ๕ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๖๒ – มาตรา ๖๕)

๖.๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือไม่ดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่สั่งตามมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๓ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. และมีใช้การกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๔ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

๗. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๖ – มาตรา ๖๗)

๗.๑ กำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗.๒ กำหนดให้กระทรวงยุติธรรม สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. สำนักงานประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างสำนักงาน กรอบอัตรากำลังข้าราชการและพนักงานราชการและกำหนดงบประมาณ รวมถึงการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นเพื่อรองรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๘ ก วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๓๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและการดำเนินการล่าช้าและก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และรูปแบบของการทุจริตที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว สมควรปรับปรุงกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งพนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐในส่วนของการได้มา องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง เพื่อให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเพิ่มเติมมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ อันจะส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐบรรลุผลและเกิดประโยชน์แก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และมีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง)

๒. กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีชื่อเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ท.” ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกห้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามมาตรา ๕/๑ และมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

๓. กำหนดวิธีการสรรหาและชั้นการได้มาของกรรมการ ป.ป.ท. โดยให้คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สรรหาและเสนอรายชื่อบุคคลให้คณะกรรมการคัดเลือกซึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการ ป.ป.ท. แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งต่อไป (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๕/๑)

๔. กำหนดให้ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ป.ป.ท. ผู้ใดมีลักษณะต้องห้าม ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๕) หรือแสดงหลักฐานที่เชื่อได้ว่าตนเลิกประกอบวิชาชีพอิสระตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๓) แล้ว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือก แต่หากไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่ได้รับการคัดเลือกในกรณีนี้ให้คณะกรรมการคัดเลือกทำการพิจารณาคัดเลือกใหม่ (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคสอง)

๕. กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ป.ป.ท. ก่อนครบวาระ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๖. กำหนดให้กรรมการ เลขาธิการ หรืออนุกรรมการ หรือพนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ ไล่สวนข้อเท็จจริง สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้อง ในเรื่องที่ถูกกล่าวหา โดยหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานใดให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด แต่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครอง ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้นด้วย (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๗. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับเรื่องที่ถูกกล่าวหาไว้พิจารณาหรือไม่รับไว้พิจารณาของ คณะกรรมการ ป.ป.ท. และกำหนดให้เลขาธิการมีอำนาจในการไล่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรืออาจมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. ไล่สวนข้อเท็จจริงแทนได้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะออก ระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เลขาธิการและพนักงาน ป.ป.ท. ต้องปฏิบัติในการดำเนินการ ไล่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ (มาตรา ๙ เพิ่มเติม ๒๓/๑ มาตรา ๒๓/๒)

๘. กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะส่งเรื่องคืนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กรณีเห็นว่ามีการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตอื่น ไม่สามารถแยกกันได้และการดำเนินการ ของพนักงานสอบสวนจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๓๐)

๙. กำหนดให้พนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจในการปล่อยตัวชั่วคราวเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้เรียกประกันหรือหลักประกันด้วยสำหรับกรณีที่ได้มีการควบคุม ตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้แล้ว (มาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๓๐/๑)

๑๐. ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการไล่สวนข้อเท็จจริงแทน เพื่อให้สอดคล้องกับกลไกการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการไล่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเลขาธิการ ป.ป.ท. หรือพนักงาน ป.ป.ท. ที่ได้รับมอบหมาย (มาตรา ๑๒ ยกเลิก มาตรา ๓๓)

๑๑. กำหนดให้ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าเดินทาง ค่าที่พักและสิทธิประโยชน์อื่น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสาม)

๑๒. กำหนดมิให้แต่งตั้งบุคคลที่รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา ในฐานะอื่นที่มีอยู่ในฐานะพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. มาก่อนเป็นอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ในการไล่สวนข้อเท็จจริงอีก (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ (๑))

๑๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๗ กรณีที่ผู้ถูก กล่าวหาเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ในการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ให้เป็น อำนาจหน้าที่ของอัยการทหารและในกรณีเช่นนั้นอำนาจของอัยการสูงสุดตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม ให้เป็น อำนาจของเจ้ากรมพระธรรมนูญ” (มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗)

๑๔. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการ ระดับกรมที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มีเลขาธิการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ควบคุมดูแล และรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ (มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง)

๑๕. กำหนดให้ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๗ เพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

๑๖. กำหนดให้พนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. และข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งในทำนองเดียวกันกับค่าตอบแทนพิเศษประจำตำแหน่งพนักงานไตสวนและผู้ช่วยพนักงานไตสวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒)

๑๗. กำหนดคุณสมบัติของพนักงาน ป.ป.ท. โดยต้องแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่ต่ำกว่าชำนาญการหรือเทียบเท่าขึ้นไป และต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมายและประสบการณ์ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (มาตรา ๑๙ เพิ่มมาตรา ๕๒/๑)

๑๘. กำหนดให้เพิ่มหมวด ๓/๑ มาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ โดยกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีหน้าที่เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมาตรการที่ล้าสมัย รวมถึงกำหนดมาตรการในกรณีที่หน่วยงานของรัฐกระทำการหรือดำเนินโครงการใดที่ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบ (มาตรา ๒๐ เพิ่มหมวด ๓/๑ มาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ มาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๕๘/๒ และมาตรา ๕๘/๓)

๑๙. กำหนดให้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการไตสวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อมูลและการรวบรวมพยานหลักฐาน การมาช่วยปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๘ (๔) และการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑)

๒๐. กำหนดมิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีมารวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และระยะเวลาการดำเนินการลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา โดยได้กำหนดกรอบระยะเวลาสิ้นสุดของการดำเนินคดีอาญาไว้ไม่เกินยี่สิบปี (มาตรา ๒๒ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑)

๒๑. กำหนดให้บรรดาการดำเนินการใด ๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. คณะอนุกรรมการไตสวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้สำหรับเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินการไตสวนข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการไตสวนข้อเท็จจริง หรือระหว่างแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมอบหมายให้คณะอนุกรรมการไตสวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ดำเนินการต่อไปก็ได้และพยานหลักฐานที่รวบรวมไว้แล้วก็ยังเป็นอันใช้ได้ (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดให้กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใหม่ และกำหนดให้กรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งและเหลืออยู่น้อยกว่าสามคนให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการไปพลางก่อนได้ (มาตรา ๒๔)

๒๓. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๒๕)

๒๔. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งพนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๗)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ